

Rákóczi és Esterházy Varsóban

Sólyom László köztársasági elnök és kísérete Lech Kaczyński lengyel elnök meghívására 2009. március 23-24. között látogatást tett Lengyelországban.

Az első napon a kétoldalú elnöki tárgyalások és a szokásos protokoll mellett ezen látogatás keretében, Sólyom László és kísérete jelenlétében adta át Kaczyński elnök Esterházy-Malfatti Alice részére az édesapjának, Esterházy János mártír felvidéki politikusnak posztumusz adományozott „Lengyelország megújíthóságáért” nevű magas elnöki kitüntetést, majd az elnökök együtt leplezték le II. Rákóczi Ferenc felújított varsói emléktábláját és koszorúzták meg id. Antall József emléktábláját is.

Rákóczi mind a szabadságharc kezdete előtt, mind pedig bukása után Lengyelországban talált otthonra és segítő barátokra. Egykori varsói lakóházának falára került most szép kivitelű, kétnyelvű emléktábla.

Esterházy János, aki édesanyján keresztül félig lengyel is volt, a családi kapcsolatokon túl is igen jó viszonyt ápolt a lengyelekkel, Lengyelországgal. Különösen a II. világháború alatti tevékenysége, a németek magyarországi átvonulásának megakadályozásában és a lengyel katonai és civil menekültek mentésében történő részvétele indokolta a magas rangú kitüntetést. A menekültek mentésében tevékeny társra talált id. Antall Józsefben, akinek ezért állítottak emléktáblát Varsóban. Lengyelország máig köszönettel és elismeréssel adózik, hogy a háború alatt csaknem 120 ezer lengyel talált átmeneti vagy végleges otthonra Magyarországon.

Esterházy János lengyel kitüntetésének érdemei elismerésén túl azért is van nagy jelentősége, mert Szlovákiában és Csehországban a mai napig háborús bűnösnek tartják nyilván és

elutasítanak a rehabilitációjára irányuló minden kezdeményezést. Lengyelország kiállása Esterházy mellett elősegítheti mentését az igaztalan vádak alól is.

A lengyelországi, különösen a varsói magyarok már az ünnepi látogatás egyes színhelyein is részt vettek a közös ünneplésben, de délután a varsói Magyar Kulturális Intézetben is találkoztak Sólyom László köztársasági elnökkel. Ezen találkozó keretében Sólyom László Szent István-érmeket adott át a Rákóczi-hagyományok lengyelországi ápolásáért. Ezt Jan Kuruc, az egykori kurucok leszármazottja köszönte meg. E találkozó keretében tartott előadást Martényi Árpád, a Rákóczi Szövetség titkára és az Esterházy János Emlékbizottság elnöke Rákóczi és Esterházy lengyel vonatkozásairól.

Az esti díszvacsora keretében az elnökök a hagyományos lengyel-magyar barátságáról és az ebben rejlő közös érdekek kihasználásáról beszéltek.

Másnap a dél-lengyelországi Krosnóban folyó lengyel-magyar baráti találkozón vett részt a két elnök és kísérete. Erre a találkozóra abból az alkalomból került sor, hogy idén hetven esztendeje, hogy Lengyelország megtámadásával megkezdődött a II. világháború. A háború alatt a lengyel sebesültek és menekültek mentésében Magyarország általában, de sok-sok települése konkrétan vett részt, ez jelentette az Esterházy és id. Antall József által szervezett mentő akciók megvalósulását. Ezt ismerték el a

jelenlévő hetven magyar település kitüntetésével is. A kitüntetést a települések nevében Gyimesi Endre, Zalaegerszeg polgármestere vette át. Ezen ünnepség keretében az elnökök megköszönték azon felvidéki magyar települések segítségét is, amelyek a határközelség révén elsőként vették ki részüket a segítségnyújtásban, de most nem lehetnek jelen.

A kétnapos elnöki találkozó nagy jelentőségű volt a kétoldalú politikai, gazdasági és baráti kapcsolatok szempontjából, de kitüntetett jelentőséget kapott a Rákóczi- és az Esterházyügy is, ami Szövetségünk ebbeli tevékenységének visszaigazolása és elismerése. A Rákóczi és az Esterházy eseményeknek, továbbá a befogadó települések elismerésének a szervezésében elvülhetetlen érdemeket szerzett Molnár



Imre történész, Esterházy-kutató, varsói kulturális attasé, akinek ezúton is köszönetet mondunk az elvégzett munkáért.

Martényi Árpád

Andrzej Przewoznik kitüntetése



A Rákóczi Szövetség Rákóczi Emlékérem kitüntetésben részesítette Andrzej Przewoznikot, a Lengyel Nemzeti Harc és Mártíromság Emlékét Őrző Tanács elnökét, aki a lengyel-magyar

kapcsolatok ápolásán túl kezdeményezője, szervezője és anyagi támogatója volt a Varsóban létesített és 2009. március 23-án a lengyel és a magyar köztársasági elnök által leplezett új Rákóczi-emléktáblának.

Andrzej Przewoznik legutóbb a lengyel katonasírok ápolás és megújítása ügyében járt Magyarországon. Az általa képviselt Tanács rangját és társadalmi súlyát mutatja, hogy államtitkári minőségben tárgyal magyar partnereivel a lengyelek szempontjából igen fontos kegyeleti ügyekben. Ittlétét arra is felhasználta, hogy Szegeden megnyissa a Katyn-kiállítást.

A kitüntetés átadására 2009. április 2-án a Bem József Társaság budapesti irodájában került sor. Az ünnepélyes eseményen jelen volt Csúcs Lászlóné, az Országos Lengyel Kisebbségi Önkormányzat elnöke és Kiss Gy. Csaba történész, egyetemi tanár. A kitüntetést – méltató szavak kíséretében – Martényi Árpád, a Rákóczi Szövetség titkára adta át.

Esterházy János-kiállítás Tatabányán

Tatabánya ismét sokat tett Esterházy János, a mártírsorsú felvidéki politikus kultuszának ápolása terén. A tavaly őszi szoboravatás után most a Pozsonyi Magyar Galéria gyűjteményes Esterházy kiállítása nyílt meg a bányaváros megyeszékhelyen.

Február 5-én a helyi Kereskedelmi, Vendéglátó és Idegenforgalmi Szakközépiskolában nagy érdeklődés mellett került sor a kiállítás megnyitására. Szalai Imre iskolaigazgató üdvözölte a megjelenteket, majd az iskola növendékei alkalomhoz illő műsorral teremtették meg az ünnepi hangulatot. Petrassy Miklós helyi képviselő, a kiállítás tatabányai bemutatásának kezdeményezője és szervezője mondott köszönetet a művészeknek és a szervezőknek, hogy létre jöhetett ez a kiállítás. A kiállító művészeket, a kiállítás képeit és az ihletet adó körülményeket Kalita Gábor mutatta be. A kiállítást Esterházy János életének, politikai pályájának és szenvedéseinek vázolója után Martényi Árpád, az Esterházy János Emlékbizottság elnöke nyitotta meg.